

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "НИКОЛА ВОЙВОДОВ" - ГРАД ВРАЦА
✉ Враца, ж.к "Дъбника" ☎ 092 62 14 68

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР : .....

Снежанка Каменова

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ И МЕРКИ ЗА
ЗАДЪРЖАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ**

ЗА УЧЕБНАТА 2022 / 2023г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на педагогическия съвет /Протокол № 14 / 05.09.2022г./ и е утвърдена със Заповед № 1713 / 05.09.2022г. на директора на училището.

I. Анализ на причините за отпадане

1. Демографски процеси и икономическо развитие

В Средно училище „Никола Войводов“ се обучават 813 ученици, от които 17 ЦСОП, които попадат в условията на следните негативни тенденции :

- Продължаващ процес на отрицателен естествен и механичен прираст.
- Променящ се семеен модел със следните характеристики:
  - относително голям процент на безработни родители, семейства с хронични финансови дефицити;
  - разделени семейства, в които един или двамата родители работят в чужбина;
  - увеличаващо се предпочитание към съжителство без брак.
  - променена ценностна ориентация на различните социални и демографски групи

През последните учебни години, главно по социално-икономически причини, броят на учениците в Средно училище „Никола Войводов“ намалява и средно паралелките намаляват с една - две годишно.

1.2. Етнокултурни причини.

През изминалата учебна 2021 / 2022 година нямаме случаи на допуснати отсъствия от ученици от ромски семейства. Наблюденията показват, че оставането в училище и успехът не са привлекателни, защото не са свързани с конкретна практическа полза. Приоритет за тях е подпомагането на домакинството в ежедневните дейности. За постигането на макар и малки резултати с проблема изискваше огромен ресурс от класен ръководител, педагогически съветник, ресурсен учител, директор, Екип по механизъм по обхват и ИДПС.

1.3. Здравословни и / или психологически причини

По здравословни причини за изминалата 2021 / 2022г. имаме двама ученици, които се обучават в самостоятелна форма на обучение в XII клас.

Сериозна предпоставка за отпадане е и психологическата причина, която е често явление при учениците, свързана с неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение, „страх от училище“, непълно семейство, липса на приятели.

1.4. Образователни причини

Една от основните причини, поради която учениците отсъстват от учебните занятия е сложността и трудността, с която се сблъскват по отделните дисциплини. След това се нареждат незаинтересованост, липса на подкрепа от семейството, липса на самочувствие, апатия и демотивация, неидентифицирани проблеми, свързани с тормоз, агресия и / или насилие. Силно влияние оказва обявеното в страната извънредно положение във връзка с пандемията от COVID -19. То стана предпоставка за обучението от разстояние в електронна среда.

По време на обучението в ОРЕС също имаше не малко трудности с които се сблъскаха учениците като: липса на технически устройства и умения за самоподготовка.

След показаните резултати от входящите равнища бе оказана обща подкрепа на всички ученици, които показаха слаби резултати по съответните учебни предмети. През учебната година е оказвана обща и допълнителна подкрепа на всички нуждаещи се ученици, както и засилена психолого – педагогическа подкрепа.

Относно намаляване на допуснатите отсъствия на учениците и превенция на ранното напускане на училище, са предприети следните мерки:

- ✓ Поддържане на контакт с родителите/настойници на учениците и изясняване на причините за отсъствията.
- ✓ Осъществяване на срещи с родител и ученик за оказване на психологическа подкрепа.
- ✓ Ежемесечно изпращане на уведомителни писма Кмет Община Враца, съгласно Механизъм за обхват за учениците допуснали повече от пет неизвинени отсъствия.
- ✓ Мотивиране на учениците за посещаване на часовете за консултация по предмети.
- ✓ Включване на учениците в извънкласни форми и групи с обучителни трудности.

II. Характеристика (профил) на ученици в риск от отпадане

1. Ученици, чиито майчин език не е български

В училището има ученици от ромски произход, но всички владеят български език на приемливо ниво. За част от тях образованието не е ценност и не разглеждат обучението като процес на полагане на труд, гарантиращ възможност за реализация. В резултат на това е и нежеланието за учене и поставянето на учениците в сериозен риск от отпадане.

2. Ученици от семейства, често променящи местоживесенето си

Не редки са и случаите, при които се налага преместване на ученик в друго училище и друго населено място или извън страната. През учебната 2021/2022г. са заминали в чужбина 2 ученици. Всичко това затруднява изграждането у учениците на пълноценни контакти в позитивна образователна среда, което по – късно се оказва и една сериозна причина за изпитването на обучителни трудности и то не само в начален етап на образователната система. От една страна, това изключително много затруднява проследяването и обхвата на застрашените деца, а от друга прави повече от наложителни взаимодействието на институциите за проследяване упражняването на правото на децата на задължително образование.

3. Ученици, чиито родители работят в чужбина

Не малко са и учениците, чиито родители са в чужбина, за които полагат грижи близки роднини. В такива семейства често се формират неприсъщи и неплезни за тях „роли”, в които се отглеждат и формират и проблемите, произтичащи от това. Резултатът е, че на практика те отсъстват от училище.

4. Ученици с хронично заболяване и / или със специални образователни потребности /СОП/

В СУ „Никола Войводов” се обучаваха 36 ученици с хронични заболявания и 16 ученици със специални образователни потребности. С оглед осигуряването на ефективно обучение на учениците бе осъществена обща и допълнителна подкрепа от педагогическите специалисти. При необходимост е оказвана и подкрепа от медицинското лице.

Осъществена е допълнителна подкрепа на 16 ученици със СОП. Към училището се обучаваха и 17 ученици в изнесена паралелка в ЦСОП “Д-р Петър Берон”- Враца.

III. ЦЕЛ И ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

В СУ „Никола Войводов” – Враца политиките, мерките и дейностите на програмата за превенция на отпадането, следва да е подчинена на целите, залегнали в националните областни и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на всяко дете / ученик.

1. Ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им и откриване и анализиране на причините, които водят до отпадане от училище.
2. Мотивиране за учене и задържане в училище – подобряване на образователните резултати, включително от НВО и ДЗИ, от участие в конкурси, състезания и други.
3. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на всеки ученик.
4. Превръщане на родителите от партньори в реални участници в образователния процес. Разширяване подкрепата на обществения съвет и на училищното настоятелство.
5. Приобщаване на местната общност /медиатори/ и активно сътрудничество с институциите.

Дейностите, които ще доведат до намаляване броя на отпадналите ученици трябва да са подчинени на някои основни принципи:

1. Зачитане и уважение на личността на всеки ученик
2. Ранна диагностика и оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за преодоляване на обучителните трудности и / или проблемно поведение, осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение.
3. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
4. Навремено идентифициране на проблема и предприемане на мерки за задържане в

5. Ориентация към интересите, мотивацията и способностите на всеки ученик с оглед подкрепа на развитието му.
6. Идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на педагогическия съветник, класен ръководител, учител.
7. Иновативност и ефективност на педагогическите практики, на методите и прийомите за обхват, мотивиране и задържане на учениците в училище.
8. Гарантиране развитието на ученик с изяви дарби.
9. Поддържане на обратна връзка с институциите, родителите и педагогическите специалисти в училище.
10. Публичност и прозрачност на цялостната политика чрез интернет страница на училището, добрите практики и др.
11. Контрол по ефективността на предприетите мерки и изпълнението на планираните дейности.

Училището следва да бъде привлекателно за всеки ученик, желано и компенсиращо дефицити от обективен характер извън него. Учениците да се чувстват спокойни и сигурни в училище, удовлетворени от възможностите за реализация на потенциала им в различни области. За целта училището трябва да бъде активна страна и да осигури условия и ресурс за разчупване на класическите стереотипи на преподаване. Това ще постигнем чрез усъвършенствана професионална компетентност на учителите, придобиване на умения за поставяне на учениците в "ситуация на успех", повишен интерес от страна на учениците към учебната дейност, активизиране в учебните часове.

IV. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. СЪЗДАВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Мерки /дейности насочени към учениците	Изпълнител/и	Срок
Разширяване и разнообразяване на формите за организиране на свободното време на учениците – чрез създаване на привлекателни извънкласни форми по Проекти - НП	ученици	през учебната година
Включване на учениците в състезания, олимпиади и др.	ученици	през учебната година
Осигуряване на публични изяви на учениците – празници, конкурси	ученици	през учебната година
Ученическо самоуправление, Ученически съвет, привличане в съвместни дейности с насоченост към превенция на отпадането.	ученици	през учебната година
Усъвършенстване на работата с изоставащите ученици чрез консултации, индивидуална работа - Проекти НП	ученици	през учебната година
Мерки /дейности с насоченост към педагогическите специалисти	Изпълнител/и	Срок
Дейности за превенция на тормоза и насилието / беседи, интерактивни игри/	Педагогически съветник	през учебната година
Използване различни източници на информация (семейство, приятели, съученици, обратна връзка);	класен ръководител	през учебната година

Запознаване родителите и информирани за слабите оценки и отсъствия	Класен ръководител, учители	през учебната година
Включване на педагогическите специалисти в квалификационни форми : “Интерактивни и др. методи на обучение, провокиращи ученическата активност”;	учители	през учебната година
Библиотечно – информационно обслужване	учители	през учебната година
Кариерно ориентиране на учениците	Комисия по професионално и кариерно ориентиране	през учебната година
Мерки /дейности с насоченост към родителите	Изпълнител/и	Срок
Активиране ролята на Обществения съвет и Училищното настоятелството в приобщаването на родителите като партньори и споделяне на отговорностите за задържане на учениците в училище.	родители, ОС	през учебната година
Създаване на система за информирани на родителите за учебните резултати и поведението на децата им в училище;	родители	през учебната година
Въвеждане на алтернативни форми на традиционните родителски срещи	родители	през учебната година
Съвместна ангажираност на родителите и училището при търсене и привличане на допълнителни ресурси	родители	през учебната година

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

- Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:
    - ✓ брой отсъствия в края на срока / учебната година;
    - ✓ брой санкционирани ученици за отсъствия;
    - ✓ брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
    - ✓ брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебен предмет поради допуснати отсъствия
  - Подобряване на образователните постижения на застрашените ученици.
  - Брой ученици в риск от отпадане/преждевременно напускане, включени в училищни дейности.
  - Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.
  - Намаляване на неприемливи поведенчески прояви.
  - Награди от общински, регионални и национални олимпиади, състезания и конкурси.
  - Реализация на училищния и / или на държавния прием в училището.
- Училището е динамична, развиваща се система и изисква непрекъснато актуализиране на методите на управление. Това включва:
- ✓ подобряване на материалната база
  - ✓ целодневна организация на учебния ден
  - ✓ училищна програма за занимания по интереси, съобразена с желанията на учениците
  - ✓ пълноценно използване на свободното време на учениците
  - ✓ подкрепа и стимулиране на учениците
  - ✓ повишаване на професионалната квалификация на екипа
  - ✓ привличане и задържане на висококвалифицирани и мотивирани педагогически

- ✓ използване на съвременни технологии в образователната среда: електронен дневник, облачни технологии, интерактивни дъски, електронни уроци
- ✓ иновативни методи на преподаване – обрънатата класна стая, учене чрез правене и др.
- ✓ използване на нетрадиционни форми и методи за привличане към каузата на родители на ученици от уязвими общности

VI. ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Проследяването на резултатите е предопределящо за успеха и е съществена част от процеса на обхващане на учениците в образователната система. Необходимостта от отчитането на резултатите от изпълнението на Механизма е нормативно определен в чл.5, ал.8, т.6 на Постановление №100 / 08.06.2018г. Във връзка с изготвянето на отчета е необходимо да се проследи обхващането и включването на учениците от подлежащия район към 15.09.2022г. и към края на периода до 30.11.2022г., от 01.12. 2022г. до края на първия учебен срок, от началото на втория учебен срок до 14.09.2022г.